

Waldemar Chrostowski

"Księga Nahuma : orędzie,
interpretacja, recepcja" : konferencja
naukowa "Interpretacja Pisma
Świętego" : Uniwersytet Kardynała
Stefana Wyszyńskiego, Warszawa, 10
V 2011

Collectanea Theologica 81/4, 5-6

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

WALDEMAR CHROSTOWSKI, WARSZAWA

**KSIĘGA NAHUMA – OŘĘDZIE, INTERPRETACJA, RECEPCJA.
KONFERENCJA NAUKOWA
INTERPRETACJA PISMA ŚWIĘTEGO
UNIWERSYTET KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO,
WARSZAWA, 10 V 2011**

Zbiór Dwunastu [Proroków] zajmuje w kanonie Biblii Hebrajskiej miejsce szczególne. Należąc do grupy ksiąg określanych wspólną nazwą „Prorocy Późniejsi”, w skład której wchodzi również Księga Izajasza, Księga Jeremiasza i Księga Ezechiela, ma własną tożsamość, która zawsze intrygowała odbiorców i badaczy Pisma Świętego. Mnożono, i nadal się to czyni, najrozmaitsze pytania, dotyczące autorstwa oraz czasu i okoliczności powstania tej księgi, jej domniemanej genezy przedliterackiej i pierwotnego przeznaczenia, a także dalszych losów, które znalazły wyraz w wielowiekowym procesie przekazu i przekładania tekstu na inne języki. Osobną uwagę poświęcano trudnemu problemowi wzajemnych związków między Księgą Nahuma a Księgą Habakuka oraz – w innej perspektywie – Księgą Jonasza, które, tak samo jak Księga Nahuma, odwołują się do kontekstu asyryjskiego.

Organizowanie konferencji naukowych, we współpracy z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, opatrzonych tytułem *Interpretacja Pisma Świętego*, stało się już tradycją na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Zapoczątkowane w 2007 r., stały się okazją do naukowej wymiany wiedzy i myśli, skoncentrowanej na poszczególnych księgach biblijnych. Przedmiotem refleksji była Księga Ezechiela (2007), Pieśń nad pieśniami (2008), Księga Tobiasza (2009), Księga Kapłańska (2010) i właśnie Księga Nahuma (2011). Analogiczne konferencje, poświęcone głównie pismom Nowego Testamentu, odbywają się w Toruniu. Całość materiałów konferencyjnych jest systematycznie publikowana, co przyczynia się do zwielokrotniania rezultatów debat, które toczą się w stosunkowo niewielkim gronie wykładowców i studentów.

Otwarcia warszawskiej konferencji dokonał ks. prof. dr hab. Waldemar Chrostowski, kierownik Sekcji Bibliistyki oraz Katedry Egzegezy Starego Testamentu na Wydziale Teologicznym UKSW. Witając około setkę uczestników, podkreślił, że jest to piąte wydarzenie tego typu, a więc ta cenna inicjatywa świętuje swój pierwszy jubileusz. Przypomniął, że wcześniej, od 1989 do 2008 r., systematycznie odbywały się sympozja z cyklu „Kościół a Żydzi i judaizm”. Nadawały one relacjom katolicko-żydowskim wymiar religijny i teologiczny, nie uchroniły ich jednak od zmonopolizowania przez środowiska, które wyżej cenią przesłanki i korzyści polityczne. Naukowe konferencje o profilu biblijnym nie są przedmiotem analogicznej konfrontacji, ale ich znaczenie jest ogromne, uzasadniają bowiem i umacniają zręby chrześcijańskiej tożsamości, co pozwala również na podejmowanie i prowadzenie rzeczowych dialogów religijnych i światopoglądowych.

Na program konferencji złożyło się sześć wiodących referatów oraz dyskusje, jakie po nich następowały. Podczas pierwszej sesji miały miejsce trzy wystąpienia: *Księga Nahuma w kontekście asyryjskiej diaspory Izraelitów* (ks. prof. dr hab. Waldemar Chrostowski, UKSW), *Księga Nahuma i Księga Jonasza – debata wewnątrz zbioru Dwunastu Proroków?* (dr Barbara Strzałkowska, UKSW) oraz „*Pan jest Bogiem zazdrosnym i mściwym*” (Na 1,2). *Obraz Boga w Księdze Nahuma* (ks. dr Mariusz Szmadziński, Wyższe Seminarium Duchowne w Łowiczu). Trzy kolejne referaty wygłoszono podczas sesji drugiej: *Peszer do Księgi Nahuma (4Q169) z Qumran – aluzje do wydarzeń historycznych z I w. przed Chr.* (ks. dr hab. Marek Parchem, UKSW), *Księga Nahuma w tradycji targumicznej* (dr Anna Kusmirek, UKSW) oraz *Księga Nahuma w Nowym Testamencie* (ks. dr hab. Dariusz Koteci, UMK). Dyskusje były ożywione, ponieważ Księga Nahuma w drugim semestrze roku akademickiego 2010/2011 była przedmiotem wykładu monograficznego na Wydziale Teologicznym UKSW.

Rzut oka na problematykę zasygnalizowaną w tytułach poszczególnych wystąpień pozwala stwierdzić, że poruszono szeroki wachlarz problemów badawczych, wyrażających zarówno diachroniczne, jak i synchroniczne podejście do Biblii. Zebranie i opublikowanie tych materiałów w niniejszym numerze kwartalnika teologów polskich „Collectanea Theologica” daje dobre pojęcie o tym ważnym wydarzeniu i zachowuje jego owoce z nadzieją, że zostaną przyswojone, przemyślane, ocenione i rozwinięte, stymulując dalszy postęp naukowych dociekań nad Księgą Nahuma.

ks. Waldemar CHROSTOWSKI